

Foredrag 14. oktober Flåtaløkka om Nymoen

Kommentarer til pp.

1.Tidsrom 100-150 år

2. Kartet 1884- Jernbanestasjonen, Magasinet, Dyrmyr gård og flere bygninger og hvor veien til Eikermoen lå.

3. Kart 1904- saga og gamle jernbanestasjonen er borte, at vi ser dammen i lågen og renna er bygd.

4.Flåtaløkka. Flåtagården som ga navn til Flåtaløkka, kjøpt i 1859 av urmaker Lars Flaata, Flåta-navnet kommer fra Uvdal. I Flåtafamilens eie til 1926. Politimester Torolf Eid overtok da, og Tinius Olsens fond i 1928. Bygningen blei revet antagelig i 1964 da kinoen kom, men døra kan dere se i Stiksrudgata 7.

5.Nymoen Skole- Nymoen skole lå først i Skolegata i huset som opprinnelig tilhørt fattigvesenet og benyttet da som skole for dem. Fra 1816 som Nymoen skole. Den blei avløst i 1885 av skolebygget i Storgata og da bygget som skole. To bygårder som sto der, måtte rives først. Der starta også Kongsberg tekniske aftenskole i to rom fra 1895. I 1969/70 flytta treningsskolen dit, seinere var det barnehage for så å bli eldresenter.

6.Middelskolen, Huset blei kjøpt inn av svenskekongen (se Langs Lågen 2025) Her kom Middelskolen og seinere gymnaset til å ligge helt til 1970 da det flytta til Glabak. Her bodde Norges og kanskje verdens første detektivforfatter Maurits Hansen. Den forandra takkonstruksjon, men den blei ført tilbake til originalen igjen.

7.Dyrmyr gård var utgangspunktet for det Bjørn Ivar sa. Her er en tegning av Prah fra 1857 og bygningen fra begynnelsen av 1900-tallet. Kommunen kjøpte inn bygningene i 1917 og Teknisk aftenskole flytta dit, samtidig med Kongsberg husholdningsskole som hadde holdt til på Arbeidersamfunnet. Teknisk aftenskole hadde også en kontorlinje som blei til Kongsberg handelsskole. Aftenskolen blei til dagskole med navnet Kongsberg lærlingskole.

8.Tinius Olsen som hadde tjent opp mye penger i USA, hadde oppsøkt bestyreren på Teknisk aftenskole, Theodor Fusche og det blei oppretta et fond til ny teknisk skole. Bygninger på Tråkka blei kjøpt inn og leid ut. Disse blei revet og i 1959 sto Tinius Olsens skole ferdig. Dit flytta skolene fra Dyrmyr, der Handelsskolen og husmorskolen blei værende. Nye linjer blei oppretta på Tinius, ingeniørskole, teknisk fagskole, optikere mm.

9.Jernbanen kom til Kongsberg i 1871 og dermed første jernbanestasjon, i Haukedalen som seinere fikk navnet Henckeldalen og brua over dalen Henckelbrua som kom før stasjonen. Stasjonsbygningen brant i 1895.

10.Ny stasjon blei bygd i 1896. Denne blei lagt ned da nåværende stasjon blei bygd. Seinere var hadde Kongsberg tidende trykkeri der og det var leiligheter og de siste åra før det brant i 1973, «hasjloftet» Dagens stasjon blei vedtatt ut fra at Sørlandsbanen skulle gå fra Kongsberg, bygget sto ferdig i 1917. Henckelbrua blei revet i 1915. For øvrig er brua mellom Stortorvet og Sølvparken kalt nye Henckelbrua.

11.Nymoen blei hotellsida av byen ikke minst pga jernbanestasjonen. Hansens hotell, her var det antagelig hotell tilbake til 1880/1890. Det var også hotelldrift i 1890 åra i et hus der Tinius Olsens skole ligger av Thor Ederklæp. Så to stykker på Nymoens torv i 1890-1910. Ja i 1920 var

det også hotelldrift i gamle Fram. Der skolen lå i Skolegata dreiv søstrene Ormerud et privathotell. Flere av disse må kanskje heller kalles pensjonat.

12. Hotell Britannia, seinere navn Victoria, Bondeheimen og Saga og hotell Skandinavie

13 Grand hotell Johan Christensen, til Fritz Wendler . Sønneren til Johan, Fridtjof Christensen brusfabrikk rett på vestsida av hotellet. Johann fra Vestfossen hadde for øvrig begynt som brus - og ølkjører

14 Hotell Norge og hotell Gyldenløve

15 og 16 Nymoens torg , Tegning av Prahm, andre bilde fra venstre- gård nr.384 Handelsborger Nils Ruud Nils, seinere H.J.Ruud, Tinius Olsens fond 1926, 385 1866 Ederklepp, 1906 Hans H. Lie 1926 Tinius Olsen Fond, 386 Vognfabrikant Olaus Strøm m oppløft, 387 Flåtagården fra 1859 urmaker Lars Flaata fra Uvdal-Gregar Flaata 1920-Torolf Eid 1926-1928 Tinius Olsens fond, 388 Hansens hotell Hansesalen- Slakter Olaus Hansen seinere stadig skifte av eier- 1920 Frank Hansen brant ned 1922-Kongsberg kommune. Flåtaløkka og Hansens hotell kom kinoen. Der kom kinoen 1965. 389- fra 1887 Karl Andersen-1918 Hans Andersen

407 (dagens Jonas B) 1899-1911 Johan Christensen (Grand) fra 1920 Nils og Ingeborg Lien-

17. Rustmestergården, Rustmesteren på Kongsberg våpenfabrikk. Opprinnelig byfogd Stabells gård Første rustmester Ole Bronn dreiv verksted der med montering av geværer. Gno 406 1814-1904, 1904- 1918 Slakter Olaus Hansen fra 1924 Kongsberg Håndverkerforening og Vannfontene

18. Transformatoren med vanntrau og hestehode. Hestehode etterlyses stadig.

19 Meyers pale inndratt fra myntmesteren som blei dømt for underslag. Bygd på og laget til Kornmagasin i 1770-åra.

20. Tinius Olsens gate het da Magasingaten mens magasinet lå der. Så kom gaven fra Tinius og bysten blei satt opp i 1928. Fondet hadde da kjøpt bygninger.

21.Børter gård, Enebakk Avduking Tinius Olsen byste

22. Dyrtidsdemonstrasjon 6. juni 1917, huset Skreddermester Henriksen og enken 1891-1920 Broderiforretning- Zackrisengården Howlidgården Christian Schinnes 1867-1918, 1918 Bernhard Howlid

761 -til høyre: 1902-1928 Sofie Kulland forretning- Kullandgården, 1928- Jørgine Fjeringstad, seinere kjøpmann Snaprud, Engebretsen og Samvirklaget

23 299 (661) Hvitstenggården fra 1893 kjøpmann Hvitstenggården brant 9-10 februar 1944 og Drankerns minde – Brevigs gård brant ned 1940 11.juni -kjøpmann Hassel-distriktsdyrlege Nedberg-flere andre butikker.

24. *Korvaldgården* 380 Kjøpmann Daniel Heenckel holdt til her i nesten 40 år fram til 1860. Gården brant i 1910 Bygd opp igjen som murgård. Og kjøpt av Haakon Korvald i 1916. Vært i familien eie fra da altså i 99 år. *Dybdahlgården* eid av Hagbart Dybdahl fra 1889 som også brant og bygd opp som *Centralgården* av Kongsberg byggkompani som kjøpte tomte i 1911.

25. Sørbys bensinstasjon. Var brann i Nygårds forretningsgård i 1916 og m andre gårder bl. a Hotell Skandinavie og der blei Sørbys bensinstasjon bygd. Huset ved siden av er *Heiagården*. Der lå Skandinavie

26 Gammelt bilde